

**สรุปผลการสำรวจเบื้องต้น
การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่
และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544**

**กองสถิติสังคม
สำนักงานสถิติแห่งชาติ**

สรุปผลการสำรวจเบื้องต้น

การสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่ และการดื่มสุรา ของประชากร พ.ศ. 2544

1. บทนำ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการเป็นประจำทุก 5 ปี โดยครั้งล่าสุดได้สำรวจระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านสุขภาพอนามัย ภาวะความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและการป้องกันสุขภาพจากการเจ็บป่วย รวมทั้งการใช้จ่ายยาสมุนไพรหรือยาแผนโบราณ

รายงานผลเบื้องต้นเรื่องพฤติกรรม การสูบบุหรี่ และการดื่มสุรา ของประชากร พ.ศ. 2544 เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ โดยในรายงานฉบับนี้ได้เสนอภาพของสถานการณ์ ลักษณะทางประชากรและพฤติกรรมของการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติคาดว่าหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ประเมินสถานการณ์ภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพของประชากรและประเมินผลของโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ระเบียบวิธีการสำรวจ

ในการสำรวจครั้งนี้ได้ดำเนินการสำรวจทั่วประเทศ โดยเลือกตัวอย่างตามระเบียบวิธีการสำรวจด้วยตัวอย่าง มีแผนแบบการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบ Stratified Two - Stage Sampling มีจังหวัดเป็นสตราตัม (Stratum) ซึ่งมีทั้งสิ้น 76 สตราตัม และในแต่ละสตราตัม (จังหวัด) ได้แบ่งออกเป็น 2 สตราตัมย่อย ตามเขตการปกครอง คือ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล โดยมีชุมชุมอาคาร (สำหรับในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (สำหรับนอกเขตเทศบาล) เป็นตัวอย่างชั้นที่ 1 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,670 ชุมชุมอาคาร / หมู่บ้าน และครัวเรือนส่วนบุคคลเป็นตัวอย่างชั้นที่ 2 มีจำนวนทั้งสิ้น 78,363 ครัวเรือน

โดยดำเนินการสำรวจในเดือน เมษายน พฤษภาคม และมิถุนายน พ.ศ. 2544 ใช้วิธีการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่าง โดยพนักงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ประจำอยู่ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ

การประมวลผลข้อมูลจะดำเนินการตามหลักสถิติศาสตร์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากครัวเรือนตัวอย่างมาคำนวณตามสูตรในการประมาณค่าที่เหมาะสมกับวิธีการเลือกตัวอย่าง โดยมีการถ่วงน้ำหนักข้อมูล (Weight) เพื่อให้ได้ค่าประมาณของประชากรทั้งหมดที่ใกล้เคียงกับค่าที่แท้จริงทั้งในระดับภาคและยอดรวมทั่วประเทศ

3. คำนิยามสำคัญที่ใช้ในการสำรวจ

3.1 บุหรี่

ในพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 หมายถึง ยาเส้นหรือยาเส้นปรุง ไม่ว่าจะมิบยาแห้งหรือยาอัดเจือปนหรือไม่ ซึ่งมวนด้วยกระดาษหรือวัตถุที่ทำขึ้นใช้แทนกระดาษหรือใบยาแห้งหรือยาอัด

ประเภทบุหรี่ในการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่

1. **บุหรี่ของ ผลิตในประเทศ** โดยโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดมีก้นกรองและชนิดไม่มีก้นกรอง **ชนิดมีก้นกรอง** ได้แก่ กรุงทอง 90 กรองทิพย์ 90 สามิต 90 รยส. 90 สายฝน 90 เกร็ดทอง 90 กรองทิพย์ไลท์ สายฝนไลท์ กรองทิพย์ทอง กรองทิพย์รสอเมริกัน รอยัล 90 เดอลุกซ์ กรองทิพย์ 90 เดอลุกซ์ และกรองทิพย์สมุนไพรร TIGER EYE รสอเมริกัน TIGER EYE รสเมนทอล TIGER EYE รสไลท์ TIGER EYE อุดรธาไลท์ **ชนิดไม่มีก้นกรองหรือบุหรี่สั้น** ได้แก่ พระจันทร์ 33 เกร็ดทอง 33 สามิต 33 กรุงทอง 33 และรวงทิพย์ 33

2. **บุหรี่ของ ผลิตจากต่างประเทศ** ได้แก่ บุหรี่ที่ผลิตในต่างประเทศและมีการนำเข้ามาในประเทศที่รู้จักกันทั่วไป ได้แก่ มาร์ลโบโล วินสตัน มอร์ ดันฮิลล์ ลัคกีส์ไตรค เป็นต้น

3. **บุหรี่ยมวนเองหรือบุหรี่ที่ไม่ได้ผลิตจากโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง** ได้แก่ บุหรี่ที่มวนเองโดยใช้วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น อาจเป็นกระดาษ ใบตอง ใบจาก ใบมะกอก เป็นต้น

4. **อื่นๆ** ในที่นี้ ได้แก่ บุหรี่ซิการ์ และไปป์ ฯลฯ โดยที่

บุหรี่ซิการ์ ในพระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 หมายถึง ใบยาแห้งหรือยาอัดซึ่งมวนด้วยใบยาแห้งหรือยาอัด บุหรี่ซิการ์ที่มีจำหน่ายในประเทศส่วนใหญ่ผลิตจากประเทศอเมริกาและประเทศแถบยุโรป ได้แก่ ประเทศเดนมาร์ค เนเธอร์แลนด์ และอังกฤษ เป็นต้น

ไปป์ เป็นกล่องสูบบุหรี่ที่มีเข้าสำหรับใส่ยาเส้น ไปป์ส่วนมากทำมาจากเหง้าของต้นไม้ที่แข็งและทนความร้อนได้ อาจทำจากขงข้าวโพด หรือทำด้วยพลาสติกที่ทนความร้อนได้ดี

3.2 พฤติกรรมการสูบบุหรี่

1. **สูบบุหรี่เป็นประจำ** หมายถึง มีปกตินิสัยในการสูบบุหรี่และสูบบุหรี่สม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน วันที่มีกิจธุระหรือเจ็บป่วย อาจมีการงดสูบบุหรี่ชั่วคราว

2. **สูบบุหรี่นานๆ ครั้ง** หมายถึง การสูบบุหรี่ที่มีลักษณะการสูบบุหรี่ไม่สม่ำเสมอ กำหนดระยะเวลาที่แน่นอนไม่ได้

3. **ไม่สูบบุหรี่** หมายถึง ไม่สูบบุหรี่ประเภทใดเลย

3.3 สุรา

ในการสำรวจครั้งนี้ สุราจะรวมถึง เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ โดยหมายถึง เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ได้แก่ สุราแม่โขง แสงทิพย์ หงษ์ทอง สุรา 28 ดีกรี สุราขาว กระแช่ สาโท บรันดี ไวน์ วิสกี้ เบียร์ เป็นต้น

4. สรุปผลการสำรวจที่สำคัญ

4.1 การสูบบุหรี่ของประชากร

4.1.1 สถานการณ์การสูบบุหรี่ของประเทศไทย

จากการสำรวจ พบว่า ในปี 2544 จำนวนประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ มีประมาณ 51.3 ล้านคน ซึ่งเป็นผู้ที่สูบบุหรี่จำนวน 12.0 ล้านคนหรือร้อยละ 23.4 ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำหรือสูบบุหรี่ทุกวัน ประมาณ 10.6 ล้านคนหรือร้อยละ 20.6 และผู้ที่สูบบุหรี่นานๆ ครั้ง (สูบไม่สม่ำเสมอหรือกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนไม่ได้) มีประมาณ 1.4 ล้านคนหรือร้อยละ 2.8 โดยจำนวนของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำในปี 2544 เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ประมาณ 0.4 ล้านคน

เมื่อเปรียบเทียบอัตราร้อยละของผู้สูบบุหรี่ตามเขตการปกครอง พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล มีอัตราร้อยละของการสูบบุหรี่เป็นประจำสูงกว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล คือ ร้อยละ 22.7 และร้อยละ 16.4 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามภาค พบว่า ทุกภาคยกเว้นกรุงเทพมหานคร มีอัตราร้อยละของประชากรที่สูบบุหรี่เป็นประจำไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำสูงสุด คือ ร้อยละ 23.3 รองลงมาคือ ภาคใต้ ร้อยละ 22.0 ภาคเหนือ ร้อยละ 21.7 และภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) ร้อยละ 18.4 ส่วนกรุงเทพมหานคร มีอัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำต่ำสุดเพียงร้อยละ 14.7

4.1.2 ลักษณะทางประชากรของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ

ในจำนวนผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำที่มีอายุ 11 ปีขึ้นไปประมาณ 10.6 ล้านคน เป็นชาย 10.0 ล้านคน และเป็นหญิง 0.6 ล้านคน เมื่อเปรียบเทียบอัตราการสูบบุหรี่ระหว่างเพศ พบว่า ชายมีอัตราการสูบบุหรี่เป็นประจำสูงกว่าหญิง คือ ร้อยละ 39.3 และร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มวัยทำงาน (25 – 59 ปี) เป็นกลุ่มที่มีอัตราการสูบบุหรี่เป็นประจำสูงสุด คือ ร้อยละ 26.2 รองลงมาคือกลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 21.1 กลุ่มเยาวชน (15-24 ปี) ร้อยละ 13.5 และกลุ่มเด็ก (11-14 ปี) ร้อยละ 0.1 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการสูบบุหรี่เป็นประจำในแต่ละกลุ่มอายุระหว่างชายและหญิง พบว่า การสูบบุหรี่ในทุกกลุ่มอายุของชายจะสูงกว่าหญิง

สิ่งที่น่าสังเกต คือ ถึงแม้ว่าอัตราการสูบบุหรี่ของกลุ่มเยาวชน (15-24 ปี) จะต่ำกว่ากลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุ แต่เมื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราการสูบบุหรี่ของกลุ่มเยาวชนระหว่างปี 2542 และ 2544 พบว่า มีอัตราเพิ่มขึ้นทั้งชายและหญิง (ร้อยละ 24.0 ในปี 2542 เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.0 ในปี 2544 สำหรับชาย และร้อยละ 0.3 ในปี 2542 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6

ในปี 2544 สำหรับหญิง) ในขณะที่กลุ่มอายุอื่นๆ มีอัตราการสูบบุหรี่ลดลง นั้นแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันบุหรี่ได้แพร่เข้าไปถึงกลุ่มเยาวชนเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต

4.1.3 พฤติกรรมในการสูบบุหรี่

ในส่วนนี้จะเสนอเรื่องของพฤติกรรมในการสูบบุหรี่ ได้แก่ อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มสูบบุหรี่ จำนวนบุหรี่ที่สูบต่อวัน ประเภทของบุหรี่ที่สูบ และค่าใช้จ่ายต่อวัน นอกจากนี้ยังได้เสนอเรื่อง การสูบบุหรี่ขณะอยู่ในครัวเรือนกับสมาชิกด้วย

ในการสำรวจครั้งนี้ พบว่า ผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำจะมีอายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มสูบบุหรี่ประมาณ 18.5 ปี โดยอายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ของชายจะเร็วกว่าหญิง (18.3 ปี และ 21.9 ปี ตามลำดับ) และแนวโน้มของอายุที่เริ่มสูบบุหรี่มีความแตกต่างกันระหว่างชายและหญิง กล่าวคือ ในปี 2544 ชายมีอายุที่เริ่มสูบบุหรี่ช้าลง ส่วนหญิงกลับมีอายุที่เริ่มสูบบุหรี่เร็วขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2542 (17.9 ปี และ 22.2 ปีตามลำดับ)

ผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำจะสูบบุหรี่เฉลี่ยต่อวันประมาณ 10.6 มวน โดยชายสูบบุหรี่เฉลี่ยต่อวันสูงกว่าหญิง (10.7 มวน และ 8.8 มวน ตามลำดับ) ซึ่งประมาณครึ่งหนึ่งของผู้สูบบุหรี่เป็นประจำจะสูบบุหรี่มวนเอง (ร้อยละ 52.7) โดยส่วนมากเป็นผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลและอีกประมาณร้อยละ 46 สูบบุหรี่ของผลิตในประเทศ

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำประมาณวันละ 11.0 บาทต่อคน โดยชายจะมีค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ต่อวันสูงกว่าหญิง คือ 11.1 บาทต่อคน และ 8.1 บาทต่อคน ตามลำดับ

ในปีนี้ องค์การอนามัยโลก ได้กำหนดคำขวัญของการรณรงค์ไว้ว่า "Second - Hand Smoke : Let's Clear the Air" หรือ "อันตรายจากการสูบบุหรี่มือสอง" เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงการได้รับควันบุหรี่ที่ผู้อื่นสูบ ในการสำรวจครั้งนี้ ได้สอบถามเรื่องพฤติกรรมการสูบบุหรี่ขณะอยู่ในบ้านกับสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ร้อยละ 88.1 ของผู้ที่สูบบุหรี่ประจำมีการสูบบุหรี่ขณะอยู่ในบ้านกับสมาชิกในครัวเรือน โดยชายและหญิงมีพฤติกรรมลักษณะนี้ไม่แตกต่างกัน คือ ร้อยละ 88.0 และ 90.3 ตามลำดับ จากข้อมูลเหล่านี้อาจจะแสดงให้เห็นว่าผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำยังไม่ได้คำนึงถึงอันตรายของควันบุหรี่ที่มีผลต่อบุคคลอื่น ซึ่งควันบุหรี่ถือว่าเป็นภัยใกล้ตัวและมีอันตรายเมื่อมีการสะสมเข้าไปในร่างกายทุกวัน ดังนั้นจึงควรมีการรณรงค์ในเรื่องของอันตรายจากควันบุหรี่ทางสื่อต่างๆ ให้มากกว่านี้ เพื่อที่ประชาชนจะได้มีความตื่นตัวและตระหนักถึงพิษภัยของควันบุหรี่

4.1.4 ความพยายามในการเลิกสูบบุหรี่

ในส่วนของความพยายามการเลิกสูบบุหรี่จะเสนอข้อมูลในเรื่องของความพยายามของการเลิกสูบบุหรี่และสาเหตุที่ไม่สามารถจะเลิกสูบบุหรี่

เมื่อพิจารณาถึงความพยายามที่จะเลิกสูบบุหรี่ของผู้ที่ปัจจุบันสูบบุหรี่เป็นประจำ พบว่า ร้อยละ 33.2 เป็นผู้ที่ไม่เคยคิดที่จะเลิกสูบบุหรี่ และร้อยละ 36.4 เป็นผู้ที่เคยคิดอยาก จะเลิกสูบบุหรี่แต่ยังไม่เคยพยายามที่จะเลิก และสำหรับผู้ที่ปัจจุบันสูบบุหรี่เป็นประจำและ เคยพยายามที่จะเลิกสูบบุหรี่ มีร้อยละ 30.3 โดยส่วนใหญ่เคยใช้ความพยายามในการเลิกสูบบุหรี่ เพียง 1 หรือ 2 ครั้ง แต่ไม่สามารถที่จะเลิกได้จึงต้องกลับมาสูบอีก (ร้อยละ 11.1 และ 8.5 ของ ผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ ตามลำดับ) นอกจากนี้ ยังมีผู้ที่เคยใช้ความพยายามในการเลิกสูบบุหรี่ถึง 5 ครั้งขึ้นไป (ร้อยละ 5.4) แต่ไม่สามารถเลิกสูบบุหรี่ได้เช่นเดียวกัน

สาเหตุที่เลิกสูบบุหรี่ไม่ได้ของผู้ที่เคยพยายามที่จะเลิกสูบบุหรี่ สาเหตุแรก คือ รู้สึกหงุดหงิดเมื่อไม่ได้สูบบุหรี่ ร้อยละ 30.9 รองลงมา คือ เป็นเพราะความเคยชิน ร้อยละ 22.7 และเห็นคนอื่นสูบแล้วอยากสูบอีก ร้อยละ 21.0 และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่เลิกสูบบุหรี่ไม่ได้ ระหว่างชายและหญิง พบว่า มีเหตุผลเดียวกัน

4.2 การดื่มสุราของประชากร

4.2.1 สถานการณ์การดื่มสุราของประชากร

จากการสำรวจครั้งนี้ พบว่า ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปมีประมาณ 47.0 ล้านคน เป็นผู้ที่ดื่มสุราประมาณ 15.3 ล้านคน หรือร้อยละ 32.6 โดยในปี 2544 มีจำนวนผู้ดื่มสุราเพิ่มขึ้น จากการสำรวจในปี 2539 ประมาณ 1.6 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.3 ต่อปี

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการดื่มสุราของประชากรระหว่างในเขตเทศบาลและ นอกเขตเทศบาล พบว่า อัตราร้อยละของผู้ดื่มสุราของนอกเขตเทศบาลสูงกว่าในเขตเทศบาล (ร้อยละ 34.5 และ 28.9 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาระหว่างภาค จะเห็นได้ว่ามีอัตราร้อยละที่ค่อนข้างแตกต่างกัน คือ อัตราร้อยละของผู้ดื่มสุราที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 41.2 และ 39.5 ตามลำดับ) ซึ่งสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคกลาง ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 27.0 ร้อยละ 20.3 และ 25.4 ตามลำดับ)

4.2.2 ลักษณะทางประชากรของผู้ดื่มสุรา

จำนวนผู้ดื่มสุราประมาณ 15.3 ล้านคน เป็นชายประมาณ 13.0 ล้านคนหรือมีอัตราการดื่มร้อยละ 55.9 ของชาย และหญิงประมาณ 2.3 ล้านคนหรือมีอัตราการดื่มร้อยละ 9.8 ของหญิง เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจในปี 2539 พบว่า อัตราร้อยละของการดื่มสุราของทั้งชายและหญิงในปี 2544 สูงกว่า อัตราของการดื่มสุราของทั้งสองเพศในปี 2539 เล็กน้อย (ร้อยละ 55.4 และร้อยละ 8.1 ของชายและหญิงตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาผู้ดื่มสุราของประชากรตามกลุ่มอายุ พบว่า วัยทำงาน (25 – 29 ปี) เป็นกลุ่มที่มีอัตราการดื่มสุราสูงสุด คือ ร้อยละ 39.3 รองลงมา คือ กลุ่มเยาวชน (15 – 24 ปี) ร้อยละ 21.6 และกลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 20 เมื่อเปรียบเทียบอัตราการดื่มสุราในแต่ละกลุ่มอายุระหว่างชายและหญิง พบว่า อัตราการดื่มสุราในกลุ่มอายุของชายจะสูงกว่าหญิง

4.2.3 พฤติกรรมในการดื่มสุราของประชากร

ผู้ที่เริ่มดื่มสุราจะมีอายุเฉลี่ยประมาณ 20.2 ปี โดยชายมีอายุเฉลี่ยของการเริ่มดื่มเร็วกว่าหญิง (19.3 ปี และ 25.1 ปีตามลำดับ) สาเหตุของการเริ่มดื่มสุรา คือ เพื่อเข้าสังคม (ร้อยละ 43.8) รองลงมา คือ ตามอย่างเพื่อนหรือเพื่อนชวนดื่ม (ร้อยละ 32.8) และทดลองดื่ม (ร้อยละ 15.9) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างชายและหญิงจะเห็นได้ว่ามีสาเหตุของการเริ่มดื่มสุราในทำนองเดียวกันที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือ สำหรับชาย ร้อยละ 41.8 ของผู้ดื่มสุราตอบว่าเพื่อเข้าสังคม รองลงมาคือตามอย่างเพื่อนหรือเพื่อนชวนดื่ม (ร้อยละ 35.2) แต่สำหรับหญิง พบว่า ร้อยละ 54.9 ของหญิงที่ดื่มสุรมีสาเหตุจากเพื่อเข้าสังคม รองลงมา ร้อยละ 19.3 ตามอย่างเพื่อนหรือเพื่อนชวนดื่ม

ในเรื่องความถี่ของการดื่มสุรา จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 49.4 จะดื่มสุรานาน ๆ ครั้ง (ดื่มไม่สม่ำเสมอหรือกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนไม่ได้) ผู้ที่ดื่มทุกวันหรือดื่มค่อนข้างบ่อย 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ มีเพียงร้อยละ 7.9 และ 9.9 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาระหว่างกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุที่ดื่มสุราประมาณ 1.2 ล้านคน เป็นผู้ดื่มทุกวันร้อยละ 16.5 ดื่มค่อนข้างบ่อยร้อยละ 9.9

4.2.4 การดื่มสุราของหญิงที่กำลังตั้งครรภ์

ในส่วนของ การดื่มสุราของหญิงที่กำลังตั้งครรภ์ จะสอบถามหญิงเคยสมรสที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปและกำลังตั้งครรภ์อยู่ พบว่า ร้อยละ 76.7 ของหญิงจะเลิกดื่มสุราขณะตั้งครรภ์ โดยหญิงตั้งครรภ์ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลมีอัตราการเลิกดื่มสุราขณะตั้งครรภ์สูงกว่าในเขตเทศบาล

เมื่อพิจารณานหญิงตั้งครรภ์ที่ดื่มสุรา พบว่า มีร้อยละ 23.3 ของหญิงตั้งครรภ์ยังคงดื่มสุราอยู่ โดยร้อยละ 7.6 ยังคงดื่มสุราเป็นประจำ และประมาณร้อยละ 10.4 ดื่มนาน ๆ ครั้ง

เมื่อพิจารณานหึ่งตั้งครรภที่ตีมสุรา พบว่า มีร้อยละ 23.3 ของหึ่งตั้งครรภที่ยังคง ตีมสุราอยู่ โดยร้อยละ 7.6 ยังคงตีมสุราเป็นประจำ และประมาณร้อยละ 10.4 ตีมนาน ๆ ครั้ง เมื่อสอบถามผู้ที่ยังคงตีมสุราเป็นประจำถึงปริมาณของการดื่ม จะเห็นได้ว่าหึ่งที่ตั้งมปริมาณเท่าเดิม มีสัดส่วนใกล้เคียงกับหึ่งที่ลดปริมาณของสุราลง (ร้อยละ 4.3 และร้อยละ 3.3 ตามลำดับ)

ตารางสถิติ

สารบัญ

		หน้า
ตารางที่	1 จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่อายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่และเพศ พ.ศ. 2539 – 2544	1
ตารางที่	2 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนก ตามเพศ ภาค และเขตการปกครอง พ.ศ. 2542 และ 2544	2
ตารางที่	3 จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามหมวดอายุและเพศ พ.ศ. 2542 และ 2544	3
ตารางที่	4 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามหมวดอายุ และเพศ พ.ศ. 2542 และ 2544	4
ตารางที่	5 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามประเภทบุหรี่ที่สูบบมากที่สุดและเพศ พ.ศ. 2544	5
ตารางที่	6 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ และค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี่สูบต่อวัน พ.ศ. 2544	6
ตารางที่	7 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่ขณะอยู่ในบ้านกับสมาชิกในครัวเรือน เพศ และเขตการปกครอง พ.ศ. 2544	7
ตารางที่	8 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามความพยายามที่จะเลิกสูบบุหรี่และเพศ พ.ศ. 2544	8
ตารางที่	9 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำและเคยพยายามเลิกสูบบุหรี่อายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามสาเหตุที่เลิกสูบบุหรี่ไม่ได้และเพศ พ.ศ. 2544	9
ตารางที่	10 จำนวนและอัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามการดื่มสุรา และเพศ พ.ศ. 2539 และ 2544	10
ตารางที่	11 อัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มสุรา จำแนกตามเพศ ภาค และเขตการปกครอง พ.ศ. 2539 และ 2544	11
ตารางที่	12 จำนวนและอัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มสุรา จำแนกตามหมวดอายุและเพศ พ.ศ. 2539 และ 2544	12

ตารางที่	13	อัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มสุรา จำแนกตามสาเหตุที่เริ่มดื่ม และเพศ พ.ศ. 2544	13
ตารางที่	14	อัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มสุรา จำแนกตามกลุ่มอายุ และความถี่ของการดื่มสุรา พ.ศ. 2544	14
ตารางที่	15	อัตราร้อยละของสตรีที่เคยสมรสอายุ 15 ปีขึ้นไปที่กำลังตั้งครรภ์ จำแนกตาม พฤติกรรมการดื่มสุราขณะตั้งครรภ์ และเขตการปกครอง พ.ศ. 2544	15

ตารางที่ 1 จำนวนและอัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่อายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และเพศ พ.ศ. 2539 - 2544

หน่วยเป็นพัน

เพศ	พ.ศ. 2539 ^{1/}	พ.ศ. 2542 ^{2/}	พ.ศ. 2544 ^{3/}
จำนวนประชากรทั้งสิ้น	48,009.2	49,905.6	51,278.7
จำนวนประชากรที่สูบบุหรี่	12,547.9	11,991.7	11,971.0
จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ	11,254.2	10,230.6	10,557.1
จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง	1,293.7	1,761.1	1,413.9
อัตราผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ	23.4	20.5	20.6
อัตราผู้ที่สูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง	2.7	3.5	2.8
จำนวนประชากรชายทั้งสิ้น	23,890.3	24,801.3	25,445.6
จำนวนประชากรที่สูบบุหรี่	11,775.4	11,247.4	11,291.1
จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ	10,644.3	9,638.3	9,997.7
จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง	1,131.1	1,609.1	1,293.4
อัตราผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ	44.6	38.9	39.3
อัตราผู้ที่สูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง	4.7	6.5	5.1
จำนวนประชากรหญิงทั้งสิ้น	24,118.9	25,104.3	25,833.1
จำนวนประชากรที่สูบบุหรี่	772.5	744.3	679.9
จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ	609.9	592.3	559.4
จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง	162.6	152.0	120.5
อัตราผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ	2.5	2.4	2.2
อัตราผู้ที่สูบบุหรี่นาน ๆ ครั้ง	0.7	0.6	0.5

หมายเหตุ : อัตราร้อยละคำนวณจากประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไปในเพศเดียวกัน

ที่มา : 1/ การสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสถิติการ พ.ศ. 2539 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

2/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร พ.ศ. 2542 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

3/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 2 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ ภาคและเขตการปกครอง พ.ศ. 2542 และ 2544

ภาค/ เขตการปกครอง	พ.ศ. 2542 ^{1/}			พ.ศ. 2544 ^{2/}		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ทั่วราชอาณาจักร	20.5	38.9	2.4	20.6	39.3	2.2
ในเขตเทศบาล	15.3	29.7	1.7	16.4	31.8	1.9
นอกเขตเทศบาล	22.0	41.4	2.6	22.7	42.9	2.3
กรุงเทพมหานคร	14.4	28.7	1.5	14.7	29.1	1.7
กลาง (ไม่รวม กทม.)	19.3	36.7	2.5	18.4	35.2	2.3
เหนือ	21.7	37.8	5.2	21.7	38.2	4.9
ตะวันออกเฉียงเหนือ	22.1	42.7	1.2	23.3	45.5	0.9
ใต้	23.0	44.0	2.0	22.0	42.2	1.7

หมายเหตุ : อัตราร้อยละคำนวณจากประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไปในภาคและเขตการปกครองเดียวกัน

ที่มา : 1/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร พ.ศ. 2542 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

2/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่ประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามหมวดอายุและเพศ พ.ศ. 2542 และ 2544

หน่วยเป็นพัน

หมวดอายุ (ปี)	พ.ศ. 2542 ^{1/}			พ.ศ. 2544 ^{2/}		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
จำนวนประชากร	49,905.6	24,801.3	25,104.3	51,278.7	25,445.6	25,833.1
จำนวนผู้สูบบุหรี่เป็นประจำ	10,230.6	9,638.3	592.3	10,557.1	9,997.7	559.4
หมวดอายุ						
11 - 14	10.9	10.9	-	5.8	4.6	1.2
15 - 24	1,415.7	1,396.3	19.4	1,545.2	1,511.0	34.2
25 - 59	7,525.3	7,095.0	430.3	7,779.0	7,390.7	388.3
60 ปีขึ้นไป	1,278.7	1,136.1	142.6	1,227.1	1,091.4	135.7

ที่มา : 1/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร พ.ศ. 2542 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

2/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 4 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามหมวดอายุและเพศ พ.ศ. 2542 และ 2544

หมวดอายุ (ปี)	รวม	ชาย	หญิง
อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ			
พ.ศ. 2542 ^{1/}	20.5	38.9	2.4
11 - 14	0.2	0.5	-
15 - 24	12.3	24.0	0.3
25 - 59	26.3	49.8	3.0
60 ปีขึ้นไป	23.3	45.1	4.8
อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มสูบบุหรี่ (ปี)	18.2	17.9	22.2
อายุเฉลี่ยเมื่อเลิกสูบบุหรี่ (ปี)	41.4	40.8	46.8
พ.ศ. 2544 ^{2/}	20.6	39.3	2.2
11 - 14	0.1	0.2	0.1
15 - 24	13.5	26.0	0.6
25 - 59	26.2	49.9	2.6
60 ปีขึ้นไป	21.1	40.9	4.3
อายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มสูบบุหรี่ (ปี)	18.5	18.3	21.9
อายุเฉลี่ยเมื่อเลิกสูบบุหรี่ (ปี)	41.9	41.5	46.2
การเปลี่ยนแปลงของอัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ			
รวม	0.1	0.4	-0.2
11 - 14	-0.1	-0.3	0.1
15 - 24	1.2	2.0	0.3
25 - 59	-0.1	0.1	-0.4
60 ปีขึ้นไป	-2.2	-4.2	-0.5

หมายเหตุ : อัตราร้อยละคำนวณจากประชากรในหมวดอายุและเพศเดียวกัน

อายุเฉลี่ยเมื่อเลิกสูบบุหรี่ หมายถึง อายุเฉลี่ยเมื่อเลิกสูบบุหรี่ของผู้ที่เคยสูบบุหรี่เป็นประจำ และเคยสูบบุหรี่ฯ ครั้ง

ที่มา : 1/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร พ.ศ. 2542 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

2/ การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 5 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามประเภทบุหรี่ที่สูบบมากที่สุด และเพศ พ.ศ. 2544

หน่วยเป็นพัน

ประเภทบุหรี่ที่สูบบมากที่สุด	รวม	ชาย	หญิง
ยอดรวม	100.0	100.0	100.0
	(10,557.1)	(9,997.7)	(559.4)
บุหรี่ซอง ผลิตในประเทศ	46.0	46.8	30.8
บุหรี่ซอง ผลิตจากต่างประเทศ	1.2	1.2	2.5
บุหรี่ปริมาณเอง	52.7	51.9	66.5
อื่น ๆ ^{1/}	0.1	0.1	0.2
จำนวนบุหรี่ที่สูบบโดยเฉลี่ยต่อวัน (มวน)	10.6	10.7	8.8

หมายเหตุ : 1/ รวม ไปป์ ซิกการ์ และบุหรี่ซิโย

ที่มา : การสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 6 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามเพศ และค่าใช้จ่าย
ในการซื้อหรือสูบบุหรี่ต่อวัน พ.ศ. 2544

หน่วยเป็นพัน

ค่าใช้จ่ายในการซื้อหรือสูบบุหรี่ (บาทต่อวัน)	รวม	ชาย	หญิง
รวม	100.0	100.0	100.0
	(10,557.1)	(9,997.7)	(559.4)
1 - 19	80.8	80.4	87.6
20 - 39	17.7	18.1	10.6
40 - 59	1.0	1.0	1.2
60 บาทขึ้นไป	0.4	0.4	0.6
ไม่ทราบ	0.1	0.1	*
จำนวนเงินในการซื้อหรือสูบบุหรี่โดยเฉลี่ยต่อวัน (บาท)	11.0	11.1	8.1

หมายเหตุ : * น้อยกว่าร้อยละ 0.1

ที่มา : การสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมกาสูบหรือและการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 7 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ขณะอยู่ในบ้านกับสมาชิกในครัวเรือน เพศ และเขตการปกครอง พ.ศ. 2544

หน่วยเป็นพัน

พฤติกรรมการสูบบุหรี่ขณะอยู่ในบ้าน กับสมาชิกในครัวเรือนและเพศ	รวม	เขตการปกครอง	
		ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
รวม	100.0 (10,557.1)	100.0 (2,800.3)	100.0 (7,756.8)
สูบบุหรี่	88.1	82.3	90.0
ไม่สูบบุหรี่	11.5	16.3	9.6
ไม่ทราบ	0.4	0.3	0.4
ชาย	100.0 (9,997.7)	100.0 (2,628.9)	100.0 (7,368.8)
สูบบุหรี่	88.0	82.7	89.9
ไม่สูบบุหรี่	11.6	17.0	9.7
ไม่ทราบ	0.4	0.3	0.4
หญิง	100.0 (559.4)	100.0 (171.4)	100.0 (388.0)
สูบบุหรี่	90.3	85.6	92.4
ไม่สูบบุหรี่	8.9	14.2	6.5
ไม่ทราบ	0.8	0.2	1.1

ที่มา : การสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 8 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำอายุ 11 ปีขึ้นไป จำแนกตามความพยายามที่จะเลิกสูบบุหรี่และเพศ พ.ศ. 2544

หน่วยเป็นพัน

ความพยายามที่จะเลิกสูบบุหรี่	รวม	ชาย	หญิง
รวม	100.0 (10,557.1)	100.0 (9,997.7)	100.0 (559.4)
ไม่เคยพยายามเลิกสูบบุหรี่	69.6	69.5	72.7
อยากเลิก	36.4	36.5	35.2
ไม่อยากเลิก	33.2	33.0	37.5
เคยพยายามเลิกสูบบุหรี่	30.3	30.4	27.2
1 ครั้ง	11.1	11.2	8.6
2 ครั้ง	8.5	8.6	7.7
3 ครั้ง	4.3	4.3	4.0
4 ครั้ง	1.0	1.0	0.3
5 ครั้งขึ้นไป	5.4	5.3	6.6
ไม่ทราบ	0.1	0.1	0.1

ที่มา : การสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมกาสูบหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 9 อัตราร้อยละของผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำและเคยพยายามเลิกสูบบุหรี่อายุ 11 ปีขึ้นไป
จำแนกตามสาเหตุที่เลิกสูบบุหรี่ไม่ได้ และเพศ พ.ศ. 2544

หน่วยเป็นพัน

สาเหตุที่เลิกสูบบุหรี่ไม่ได้	รวม	ชาย	หญิง
รวม	100.0 (3,192.4)	100.0 (3,040.2)	100.0 (152.2)
หยุดหงิด	30.9	31.2	24.6
เครียด	13.6	13.4	17.6
เห็นคนอื่นสูบแล้วอยากสูบอีก	21.0	21.0	22.5
ดื่มสุราแล้วต้องสูบ	2.4	2.4	1.5
เพื่อนชวนให้สูบ	1.6	1.7	1.5
เป็นความเคยชิน	22.7	22.8	21.2
สูบแล้วสมองปลอดโปร่ง	2.2	2.1	3.6
เพื่อเข้าสังคม	1.9	2.0	0.3
ติดใจในรสชาติของบุหรี่	2.6	2.5	4.0
ขาดความมั่นใจ	0.5	0.5	0.5
อื่น ๆ ^{1/}	0.6	0.4	2.7
ไม่ทราบ	*	*	-

หมายเหตุ : 1/ ที่บ้านปลูกยาสูบ เป็นต้น

* น้อยกว่าร้อยละ 0.1

ที่มา : การสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมกาสูบหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 10 จำนวนและอัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามการดื่มสุราและเพศ พ.ศ. 2539 และ 2544

หน่วยเป็นพัน

จำนวน / อัตราร้อยละ	พ.ศ. 2539 ^{1/}			พ.ศ. 2544 ^{2/}		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
จำนวนประชากร	43,480.6	21,588.8	21,891.8	46,980.5	23,281.4	23,699.1
จำนวนผู้ดื่มสุรา	13,743.9	11,968.6	1,775.3	15,334.6	13,011.7	2,322.9
อัตราร้อยละของผู้ดื่มสุรา	31.6	55.4	8.1	32.6	55.9	9.8

หมายเหตุ : อัตราร้อยละคำนวณจากประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในเขตเดียวกัน

ที่มา : 1/ การสำรวจเกี่ยวกับค่านิยมและสวัสดิการ พ.ศ. 2539 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

2/ การสำรวจพฤติกรรมกรรมการสุบุนหรีและการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 11 อัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุรา จำแนกตามเพศ ภาค และเขตการปกครอง พ.ศ. 2539 และ 2544

ภาคและเขตการปกครอง	พ.ศ. 2539 ^{1/}			พ.ศ. 2544 ^{2/}		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ทั่วราชอาณาจักร	31.6	55.4	3.1	32.6	55.9	9.8
ในเขตเทศบาล	24.4	45.2	4.3	28.9	51.0	8.3
นอกเขตเทศบาล	33.6	58.1	9.0	34.5	58.3	10.6
กรุงเทพมหานคร	21.8	41.0	4.2	25.4	46.9	6.1
กลาง (ไม่รวม กทม.)	29.5	53.9	5.9	27.0	48.5	6.3
เหนือ	39.4	63.3	15.2	41.2	64.0	18.0
ตะวันออกเฉียงเหนือ	36.4	62.9	9.7	39.5	66.4	12.3
ใต้	21.0	40.5	1.5	20.3	39.0	1.9

หมายเหตุ : อัตราร้อยละคำนวณจากประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในภาคและเขตการปกครองเดียวกัน.

ที่มา : 1/ การสำรวจเกี่ยวกับบ่อน้ำดื่มและเครื่องดื่ม พ.ศ. 2539 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

2/ การสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 12 จำนวนและอัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่มีสุรา จำแนกตามหมวดอายุและเพศ พ.ศ. 2539 และ 2544

หน่วยเป็นพัน

หมวดอายุ (ปี)	พ.ศ. 2539 ^{1/}			พ.ศ. 2544 ^{2/}		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
จำนวนผู้ดื่มสุรา	13,743.9	11,968.6	1,775.3	15,334.6	13,011.7	2,322.9
15 - 24	2,439.2	2,250.4	188.8	2,469.2	2,210.4	258.8
25 - 59	10,300.4	8,881.7	1,418.7	11,698.3	9,814.4	1,883.9
60 ปีขึ้นไป	1,004.3	836.5	167.8	1,167.1	986.9	180.2
อัตราร้อยละ						
15 - 24	21.1	38.3	3.3	21.6	38.1	4.6
25 - 59	38.1	66.1	10.5	39.3	66.3	12.6
60 ปีขึ้นไป	20.4	36.8	6.9	20.0	37.0	5.7

หมายเหตุ : อัตราร้อยละคำนวณจากประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในหมวดอายุและเพศเดียวกัน

ที่มา : 1/ การสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2539 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

2/ การสำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่ และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 13 อัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มสุรา จำแนกตามสาเหตุที่เริ่มดื่มและเพศ พ.ศ. 2544

หน่วยเป็นพัน

สาเหตุที่เริ่มดื่มสุรา	รวม	ชาย	หญิง
รวม	100.0 (15,334.6)	100.0 (13,011.7)	100.0 (2,322.9)
ทดลองดื่ม	15.9	17.0	10.0
เพื่อเข้าสังคม	43.8	41.8	54.9
ตามอย่างเพื่อนหรือเพื่อนชวนดื่ม	32.8	35.2	19.3
มีความเครียด วิตกกังวล	1.0	0.9	1.6
เพื่อความโก้	0.6	0.7	0.1
เพื่อความเป็นผู้ใหญ่	0.6	0.7	0.1
ตามอย่างผู้ใหญ่หรือดารา	0.3	0.3	0.1
เพื่อให้เจริญอาหาร	3.4	2.6	7.6
ใช้เป็นยาหรือส่วนผสมของยา	1.2	0.5	5.6
ขจัดความผิดหวัง	0.1	0.1	0.2
อื่นๆ ^{1/}	0.2	0.1	0.4
ไม่ทราบ	0.1	0.1	0.1

หมายเหตุ : 1/ ดื่มตามเทศกาล แพ้ท้องอยากดื่ม เป็นต้น

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมกรสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ 14 อัตราร้อยละของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ดื่มสุรา จำแนกตามกลุ่มอายุ และความถี่ของการดื่มสุรา พ.ศ. 2544

หน่วยเป็นพัน

ความถี่ของการดื่มสุรา	รวม	15 - 24 ปี	25 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป
ยอดรวม	100.0 (15,334.6)	100.0 (2,469.2)	100.0 (11,698.3)	100.0 (1,167.1)
ดื่มทุกวัน	7.9	2.1	8.3	16.5
ดื่มค่อนข้างบ่อย (3 - 4 ครั้งต่อสัปดาห์)	9.9	9.0	10.0	9.9
ดื่มเป็นบางวัน (1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์)	17.2	17.0	17.6	14.2
ดื่มเดือนละ 1 - 2 ครั้ง	15.3	13.2	14.9	10.9
ดื่มนาน ๆ ครั้ง	49.4	52.5	43.9	48.4
อื่น ๆ ^{1/}	0.2	0.1	0.2	0.1
ไม่ทราบ	0.1	0.1	0.1	*

หมายเหตุ : ^{1/} ดื่มตามเทศกาล โอกาสพิเศษ เป็นต้น

* น้อยกว่าร้อยละ 0.1

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีนคร

ตารางที่ 15 อัตราร้อยละของสตรีที่เคยสมรสอายุ 15 ปีขึ้นไปที่กำลังตั้งครรภ์ จำแนกตามพฤติกรรมการดื่มสุราขณะตั้งครรภ์ และเขตการปกครอง พ.ศ. 2544

หน่วยเป็นพัน

พฤติกรรมการดื่มสุราขณะตั้งครรภ์	รวม	เขตการปกครอง	
		ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ยอดรวม	100.0 (220.7)	100.0 (42.2)	100.0 (178.5)
ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	23.3	33.1	21.0
ดื่มเป็นประจำ	7.6	18.8	5.0
ปริมาณเท่าเดิม	4.3	10.6	2.9
ปริมาณลดลง	3.3	8.1	2.1
ปริมาณเพิ่มขึ้น	*	0.1	-
ดื่มนาน ๆ ครั้ง	10.4	11.2	10.3
ไม่ทราบ	5.3	3.1	5.7
ไม่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	76.7	66.9	79.0

หมายเหตุ : * น้อยกว่าร้อยละ 0.1

ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2544 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี